

Apám ezúttal érted, értetek szól a harang

Minden évben halottak napján virágba borulnak a temetők és a gyertyák fénye megvilágítja a sírokat. Mindenki gondosan rendezi szerettei sírját.

De hol vannak a jeltelesen temetők? Hol vannak a sírok? Hol vannak a csontok? És hol vannak a gyilkosok?

1944 ősszén Vajdaság-szerzte végigsöpört a gyűlölet. Több ezer ártatlan magyar lett az áldozata. Ez történt Csúrogon is.

A mi apáink sírján nem nyílik virág, hisz sírjuk sínes, sőt koporsójuk sem volt.

Értük nem szólt a harang. Őket gyászolni sem volt szabad. Ma is jeltelen közös sírba nyugszanak amit benőtt a gaz és lassan belep a szemét. Ez a hely a valamikori csúrogi sintérgödör. Szomorú és szívszorító látvány, nekünk hozzátar-

tozóknak, de annak kell lennie minden jóérzésű ember számára is, tudván, hogy azon a helyen ártatlan emberek vannak eltemetve (elföldelve). Bár a szemtanúk szerint a csontokat már régen eltüntették, mégis az a hely ahol a szívük maradt.

Azóta a kegyetlen ősz óta 58 év múlt el. A sebek lassan behegednek, behegednének, ha a bizonyos emberekben a nemzetgyűlölet fel nem szagatná őket. A

sebeket azonban valakik újra feltépik. Megalázzák holtukban is szeretteinket.

Immár nyolc éve, minden év novemberében elhelyeztünk egy fakeresztet, de

a keresztek másnap eltűntek. Ebben az évben egy köszikla táblát helyeztünk el betonba rakva, melyen ez áll:

AKIKÉRT NEM SZÓLT A HARANG
1944/45

Boldog voltam, hogy végre marandó táblát helyeztünk halottaink emlékére. Évek óta ez volt sokunknak a vágya. Sajnos nagyon hamar összetört bennem minden remény, minden illúzió. Az emléktáblát hat nap után ledöntötték. A sebeket újra feltépték.

Miért? Honnan ennyi év után is né-mely emberben (emberben?) a gyűlölet?

Hisz nekünk épp úgy fáj szeretteink elvesztése, a kegyetlen gyilkolások emléke, ami 1944-ben történt, a kiűzetésünk otthonunkból, szülőfalunkból amit 1945-ben követtek el ellenünk, mint ahogy fájhat azoknak akik 1942-be veszítették el hozzátartozóikat. Tiszta

szívvel elítéljük mindkét véres eseményt. Miért nehéz szembesülni az igazsággal? Hisz az igazság felismerése a kapocs az emberek a nemzetek között. Csak úgy élhetünk egymás mellett békében, ha tiszteletben tartjuk az alapvető emberi jogokat (és a halottakról való megemlékezés

az), ha megbecsüljük egymást ha szembesülünk az igazsággal.

Reméljük eljön az idő mikor ki-mondják, hogy a több ezer kivégzett magyar nem volt háborús bűnös.

Tudom, hogy a mi szívünkben, a hozzátartozók szívében nincs gyűlölet csak fájdalom. Szívünk mélyén ott lappang a megbocsátás, de sajnos ezt még senki sem kérte tőlünk.

Megbocsátani meg kell, de felejtetni nem szabad. Ott kell, hogy legyen mindannyiunk szeme előtt elrettentő példaként a szomorú igazság, hogy a nemzetgyűlölet ártatlan életeteket ont ki.

Soha de soha ne történjen meg újra.

Imádkozunk, hogy halottaink békében nyugodjanak és mi békében élhessük életünket.

Mi nem akarunk bosszút csak méltóságteljesen megemlékezni halottainkról.

Gyűjtsük meg gyertyáinkat és a gyertyalángja legyen béke, a szeretetlángja mely melegíti és megvilágítja szívünket.

Vasárnap három órakor ott leszünk az újra felállított emléktáblánál, a harangok megkondulnak, igaz nem Csúrogon hisz ott a gyűlölet a templomot is ledöntötte, A becsei templomban fog megemlékezni a harang, de a mi szívünkben

azonban hallani fogjuk a harangok zengését.

Ez a harangszó szomorú, de szívet melengető érzés lesz nekünk kiknek szerettei itt nyugszanak ezen a szomorú elhagyott helyen,

APÁM EZÚTTAL ÉRTED ÉS ÉRTETEK SZÓL A HARANG

írta Teleki Júlia